

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I

Korrespondent Handlowy Przemysłowy i Rolniczy. wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Dnia 3 Czerwca

N 43.

Roku 1846

KOMISJA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH i DUCHOWNYCH.

Według wiadomości na pewnej drodze otrzymanych, targ uwa wełnę w mieście Kaliszu w datach 16/28 17/29 i 18/30 maja r. b. odbyty okazał wypadki następujące:

W ogóle dowieziono wełny centnarów	1314 funtów	60
Z téj zakupili krajowi około	820	—
Zagraniczni	394	—

Razem cent. 1214.

Pozostało więc nie sprzedanej cent. 100 funt. 60 wspomniana wełna, była dobrze wyprana i przyrzączoną; została zaś sprzedana po cenach od 50 do 100 talarów za centnar, czyli niżej od cen przeszłorocznych, na cienkiej wełnie od 10 do 12 na ordynaryjnej od 3 do 5 talarów na centnarze ciężkim.

Jeszcze w żadnym roku na jarmarku Kaliskim tak prędko wełny nie rozkupiono, jak w roku bieżącym.

Wielu kupców zagranicznych odjechało bez zrobienia interesu dla braku produktu, objawiono więc z tego powodu życzenie, aby na przyszłość więcej wełny dowiezionej być mogło, co by i targ tamtejszy znaczniej uczyniło i równą dogodność tak właścicielom owczarni jak i kupcom wełny zapewniło.

Wiadomość niniejsza zamieszcza się tu jako wskazówka, z której zapewne właściciele przystać mający wełnę na targ Warszawski korzystać nieomieszkają.

WYJĄTKI ZE SPRAWOZDANIA BANKU POLSKIEGO

(Dokończenie).

Z przedsięwzięć handlowych i przemysłowych, w roku 1845 przez Bank dokonanych, wymieniamy następujące:

1. *Papiernia w Jeziornie.* W roku 1845 nadzwyczajna powódź dotknęła ten zakład. Reperacja uszkodzonych śluz i grobel spowodowała kilku miesięczną przerwę biegu fabryki, i znaczne zmniejszenie produkcji papieru. Wyrobiono go w ciągu tego roku za rs. 75,747 k. 56 1/2, sprzedano z rs. 74,765 kopiejek 93.

Magazyny. Do Magazynu w Nowym Dworze nie przyjmował Bank w ciągu r. 1845 na skład zboża od osób prywatnych, z powodu wydzierżawienia go przez Intendenturę Armji Czynnej. W Magazynie w Włocławku było sypanego zboża przez osoby prywatne w r. 1845 wraz z pozostałością z r. 1844 korcy 27,785, z tego pozostało na rok 1846 korcy 990. Załczenie na to zboże przez Bank udzielone wynosiły rs. 22,745 k.

50 i całkowicie wraz z procentem i kosztami składu zostały zwrócone.

W składach warszawskich złożono w ciągu 1845 r. 8,446 centnarów wełny i 147 cent innych towarów. Obrót wełny w ogóle znacznie był mniejszy w roku 1845 niż w r. 1844, gdyż wełna od ręki pokup znajdowała. Z téj przyczyny także nie korzystano z gotowości Banku, do dawania zaliczeń na wełnę w czasie jarmarku w Kaliszu.

Kanał Augustowski. Podług decyzji Rady Administracyjnej, rachunki z wydatków na budowę kanału Augustowskiego rozpoznane być mają przez Komitet ustanowiony do ocenienia wydatków na Górnictwo, poczem nastąpi ostateczne uregulowanie należności Bankowi za zaliczenia na Kanał przypadających. Kanał sam zostaje ciągle w Administracji Zarządu Komunikacji Lądowych i Wodnych; Bank czyni jeszcze zaliczenia, ale tylko na te roboty, które w r. 1844 wyanszlagowane były, i które obecnie pod kierunkiem Zarządu są wykonywane.

W lasach przy tartaku parowym w Jaworze reszta drzewa do Banku należącego została w r. 1845 wycięta; zajmowano się przytém dalszą sprzedażą rementów tarcie i bali Sprzedaż machin jeszcze nie doszła do skutku.

Fabryka Machin na Solcu. Wartość obstalunków przez zakład Solecki w r. 1845 otrzymanych, wynosiła około 100,000 rs., wartość robót wykonanych około rs. 150,000.

Warzelnia Soli w Ciechoćniku. Z powodu powtórzonego kilkakrotnie w r. 1845 wezbrania Wisły i zatrzymanego przez to biegu Warzelnii, niemniej z powodu nieprzyjajnej w ogóle do tężenia Solanki w tym roku atmosfery, produkcja Soli warzonej w zakładzie ciechoćnińskim wynosiła tylko cent. Berlińskich 85,533 funt. 63 to jest mniej od produkcji z roku 1844 o cent. Berlińskich 9,649 funt. 9. Otwór Swidrowski, pogłębiony w tym roku do 1409 stóp, dla znalezienia pokładu Soli Kamiennéj, nie odpowiedział powziętej nadziei. Gdy oprócz tego zdaniem Geologów, dalsze pogłębianie żadnego nie obiecywało skutku, postanowiono czynność tę zaniechać i poprzestać na zaprowadzeniu stosownych urządzeń do czerpania otworu Solanki bogatszej o 1 1/2 procentu od téj, jaka dotąd z innego otworu do warzelnii Soli czerpana była.

Górnictwo. Należność Banku z zaliczeń dla Górnictwa czynionych zmniejszyła się w ciągu r. 1845 o rs. 282,542 k. 64 przez odpisanie z niej wartości pozostałej przy Banku Warzelnii Soli w Ciechoćniku i przez uiszczoną ze Skarbu raty. Pozostałość na r. 1846 wynosi jeszcze rs. 2,795,495 k. 73 1/2 i składa się: a) Z reszty zaliczeń w epoce administracji Banku do końca roku 1842 poczynionych w summie rs. 1,723,547 k. 34 1/2, z której odejdzie jeszcze wartość Zakładu Machin na Solcu pozostałego przy Banku, reszta zaś spleciona zostanie przez Skarb ratami. b) Z zaliczeń teraźniejszemu Wydziałowi Górnictwa

przy Kom. Rz. P. i Sk. udzielonych na kapitał obrotowy i olew amunicji rs. 709,678 k. 54 1/2. c) Reszta, pozostałości pochodzi z Zaliczeń na rachunek interesu cynkowego i innych pomniejszych, w związku z rachunkami Górnictwa będących. Ułożenie rachunków zaliczeń z epoki administracji Górnictwa przez Bank, wstrzymujące dotąd ostateczną w księgach Banku regulacje powyższych należności, jest już n. ukończeniu.

W ciągu r. 1845 wpłynęło do Kasy Banku monety rs. 17,604,686 k. 47 1/2 wypłacono zaś rs. 17,956,733 k. 2

Z całorocznego obrotu funduszów osiągnięto czystego dochodu rs. 440,521 k. 27 1/2. Istotne atoli zyski z r. 1845 wykazywały wyższą nierównie cyfrę, lecz nie wzięto do zysków prowizji od dawniejszych aktywów, której odzyskanie mogłoby ulecz trudnościom, a nadto niektóre mniej pewne, a do dawniej również epoki odnoszące się aktywa, do prawdziwej swęj wartości znizonomi zostały.

Wiadomość dla jadących z Warszawy do Petersburga.

Mieszkańcy Warszawy i w ogóle ci którzy jechali do Petersburga przez Królestwo Polskie, po przyjeździe do Kowna, bardzo często nie mogli ruszać w dalszą drogę dla tego, że miejsca w powozach pocztowych zajmowali wcześniej inni podróżni.

Szukając środków do bezwzględnego przewożenia pasażerów z Warszawy, i niechcąc pozbawić możności jechania w powozach pocztowych tych, którzy z Rosyjskich gubernji jada przez Kowno. Pan Głównozarządzający departamentem Poczt postanowił, aby niezawisłe od powozów pocztowych, kursujących obecnie między Petersburgiem i Kownem po razy trzy w tydzień, urządzą szczegółniej dla podróżnych zagranicznych, czyli w ogóle jadących z Warszawy i Królestwa Polskiego, przez Kowno, do Petersburga i napowrót, jeszcze osobną karetę z 6 ciu miejscami wewnątrz i 2-ma zewnątrz któraby jeździła raz w tydzień, a zimą bryczki, z Kowna do Petersburga i napowrót, z tym warunkiem, aby miejsca w tych powozach dawane były do Kowna tylko tym osobom, które przybędą z Warszawy lub Królestwa Polskiego, a jeżeli miejsca zhywać będą, w takim tylko razie dawać je innym podróżnym.

Tym więc sposobem podróżni nie napotkają już żadnej przeszkody w przejeździe od Warszawy do samego Petersburga. Wspomniane karety będą wyprawiane: z Petersburga w Czwartki, a z Kowna w Środy, z Petersburga wyprawioną będzie karetą po raz pierwszy 16, a z Kowna 22 maja

Ceny oznaczone za każde miejsce na całą drogę są następujące:

Za wewnętrzne po trzydzieści trzy ruble srebrem.

Za zewnętrzne po dwadzieścia dwa ruble srebrem.

Za pakunek rzeczy, oprócz dozwolonych bezpłatnie każdemu pasażerowi 20 funtów, pobiera się po 5 kop. sr. od funta.

Zyczący wcześniej zapisać sobie wspomniane miejsca w Petersburgu, mogą się zgłosić do wydziału karek pocztowych zajmującego się w gmachu Pocztamtu.

O GOSPODARSTWIE STAWOWÉM

(z Tygodnika Rol. Przem. Łwowskiego.)

W pierwszych latach po objęciu redakcyjnego pisma umieściliśmy, różne sposoby pielęgnowania ryb, szczególnie w Tygodniku z roku 1842. przedmiot ten na karcie 267 w artykule „o stawach słodkiej wody, ch zarybieniu“ i t. p. obszernie jest wyluszczone; niniejsze zaś uwagi mogą posłużyć za wskazówkę, że czysty dochód ze stawu zawisł od znajomości rzeczy: bo ryby zostaną zawsze ulubionym artykułem konsumcyjnym. Z początkiem wieku teraźniejszego ostygło wprawdzie zamilowanie w gospodarstwie stawowém, zwrócono całą uwagę na rolnictwo i przemyśl z niem połączony: mniemano bowiem że z pola i łąk większe są przychody niżeli z przestrzeni pod staw użytej, ale

mniemanie to nie dałoby się wszędzie liczbami nsprawiedliwić. Były zapewne wypadki, gdzie nie umiano korzystać ze stawu, użyto więc jego przestrzeni pod łąki lub uprawę zboża i ta większe przyniosła korzyści, ale wielu gospodarzy pospuszczało stawy jedynie z popędu naśladownictwa. Nie jeden też z lepszej drogi puścił się na gorszą, z której zwrócić się nie było już w mocy każdego bez rozstrojenia na nowo zaprowadzonego trybu gospodarstwa. Nie mówię ja żeby stawy wszędzie miały dać wyższy dochód niż takąż przestrzeń pola; owszem staw się wtedy tylko opłaca gdy od miejsca konsumcyjnego nie dalej nad nad mil 8 lub 9 jest odległy, zbyt wiele w tej okolicy nie ma stawów i gdy hodowanie ryb prowadzone jest podług zasad naukowych. Są przykłady że w sześcioletnim przecięciu było dwa razy tyle czystego dochodu ze stawu, jak z równej przestrzeni najlepszego pola.

Zobaczmyż teraz jak sobie potrzeba postąpić, aby z gospodarstwa stawowego zapewnić jak największe korzyści.

Pierwszą zasadą jest znać dobrze fizyczny skład wody w stawie, czy ona pochodzi ze źródeł zaskórnych, czy też głęboko z ziemi wychodzących. Woda z głębszych źródeł pochodząca, zawierająca w sobie dużo cząstek mineralnych, jest twardsza i mniej dla ryb przydatna. Woda zaskórna jest miększa ale mniej obfita; w obudwóch więc razach potrzeba ją pomnożyć przez napływ strumyków z daleka płynących. Najlepsze stawy są te, które tworzy rzeczna woda, ale mają one tę niedogodność, że za większym napływem wody przez ulewę, stawy wyrwane bywają

Położenie stawu wielki ma wpływ na gatunek wody; gdy staw położony na płaszczyźnie, słońce i powietrze ze wszystkich stron równo n n działa, woda choćby twardszego składu miękceje i cieplejszą się stanie; gdy zaś staw położony między górami, choćby miękka miał wodę, mniej jest przydatny, chów ryb mniej szczęśliwie się powiedzie: bo woda będzie zimna i mniej nastręczy rybam pożywienia. Do pomyslnego wiedzenia się ryb przyczynia się też wiele łożysko stawu. Łožysko najezone kamieniami jest najgorsze. Zakładając staw, potrzeba łożysko do wagi wyrównać igliną zwyczajną na wieść i stepami ubić. Głina jest do tego najprzydatniejsza: woda pod nią nie uchodzi i staw nie tak prędko zalezie i częste szlamowanie onego nie będzie potrzebne.

W wyrozumow nóm gospodarstwie stawowém musi być kilka stawów i sadzawek, to jest: główny staw, tarlisko, i odrostowy. Oprócz dobrego urzadzenia, staw rybny dobry powinien mieć zawsze podostatkiem czystej, miękkiej zdrowej i w pożywienie dla ryb obfitej, wody. Pierwsze jużesmy wyluszczyli, nad ostatnim zastanowić się wypada.

Aby staw główny oszarować, dosyć byłoby wiedzieć z doświadczenia, ile takowy w pewnym czasie, pewnego gatunku i wielkości ryb tłustych lub chudych żywić może? lecz gdy nie masz jeszcze doświadczenia, skądinnad o pożywności stawu sądzić trzeba. Staw będzie dla ryb żyzny, gdy go otaczają żyźne, lub często nawozone grunta, wiecie trzód hodujące pastwiska; gdy w pobliskości i powyżej niego osiadłe są okolice; gdy się w nich wiele bydła chowa, zkad do stawu spływające wody przynoszą z sobą wiele części nawozowych, zwierzęcych i roślinnych. Najpewniejszym będzie zawsze znakiem jego dobroci, gdy na malej przestrzeni wiele ryb dobrze się hoduje i te prędko rosną. Do dobroci także stawu należy i to, kiedy na południe, południe-wschód i południe zachód odsłoniony, a od stron przeciwnych górami, lasami, budynkami i zarosłami jest zasłoniony.

Miernie dobry staw będzie ten w którym miernie dobrej wody skąpo, niewiele dla ryb pokarmu i którego nie bardzo dobre lub tylko dobre jest położenie, także nie będzie złym ale także i nie bardzo dobrym.

Złemi stawami zowią zaś te, które nie mają dobrej wody i tej nie wiele, gdy ta jest słona, twarda, pełna zgnilizny, łożysko ma kwaśne, rudowate i błotniste: takie stawy lepiej osu-

żyć i na inny gospodarski użytek obrócić: ryb bowiem wiele w nich nie będzie

Tarlisko przeznaczone na tarło ryb dorosłych, czyli na wylęganie przyplodku, w innych stawach chować się mającego. Stawy takie powinny być ciepłe, najwięcej na cztery stopy głębokie, odsłonięte mieć położenie, płaskie brzegi i chwastami niezarośnięte. Gliniasty, ilowaty grunt jest dla tych stawów najlepszy. Jeżeliby stawek takiego gruntu nie miał, można go warstwą gliny na półtory stopy grubo wyłożyć. Strojnowski za najlepsze do takich stawków zakładanie uważa strumyki śródkiem niektórych wsi płynące, dokądby z obór ściekać mogła gnojówka. Lecz powszechny po wsiach zwyczaj chowania na takich wodach drobiu, całkiem byłby na przeskodzie hodowaniu w takich miejscach młodych karp. Atoli kiedy nie można inaczej, to na tymże strumyku stawek taki założyć o podał za wsią, dokąby drób zająć nie mógł. Co do wielkości, mogą być nie mniej stawy mniejsze, jeden do trzech morgów i to tylko w wielkim gospodarstwie stawowym. Wzbraniać potrzeba do nich przystępu, oprócz drobiu, bydła, mianowicie w czasie tarła Czaplę, łyski, dzikie kaczkę chętnie odwiedzają ich będą, te strzelać należy. W stawkach tarłowych woda powinna zawsze, a szczególnie podczas tarcia, w równej być wysokości. Po wytarciu tylko potrzeba jej więcej wpuścić. Ryby najwięcej składają ikry na dużych kamieniach, cokolwiek nad wodą sterczących. Hermann radzi zatem aby w tarliskach kamienie takie podawać: że zaś trudno i kosztownie byłoby wielkie kamienie sprowadzać, usypać więc można mogilki z kamieni rzecznych lub innych. Ryby osadzają także ikry na roślinach, dobrze więc będzie nie oczyszczać tarliska zupełnie z roślin wodnych. Strojnowski radzi tu i ówdzie narzucać suchych gałęzi, aby na nich ryby ikry składały i to zdaje się nam być praktyczniejszym niż pierwsze dwa sposoby.

Dla szczupaków, okoniów, pstrągów i innych, lepsze są tarliska z gruntem białym, raczej kamienistym niż szlamistym. Szczególnie wymagają takiego gruntu pstrągi które nadto lubią wodę czystą, zimną, źródlaną.

Stawy odrostowe dla tego tak się nazywają, że w nich się chować mają młode ryby czyli narybek wyłowiony z pierwszych aż dopóki nie odrosnie. Stawy te średniej mogą być wielkości. Im będą miały grunt i wodę żyźniejszą tym będą lepsze. Gdzie kilka stawów położonych jest tak iż woda z jednego płynie do drugiego, tam dobrze będzie, gdy inne okoliczności dozwolą, przeznaczyć wyższe na tarło, gdyż w przeciwnym razie ryby drapieżne dostawszy się do tarłowych, wiele by szkody w zarybku zrzadzili. Ze stawu odrostowego przechodzą ryby do stawu głównego i w tym zostają do zupełnego dorosnięcia, te powinny być największe, najgłębsze i najżyźniejsze.

W dokładnie urządzonej gospodarstwie stawowym bywa jeszcze, oprócz trzech poprzedzających, czwarty gatunek stawów, do których na zimę albo się ze wszystkich innych stawów przesadzają ryby, i to każdy gatunek osobno, albo przynajmniej te któreby tej pory w tamtych stawach przeżyć nie mogły. Ztąd nazywają się zimowemi lub zimochowami; mogą one i powinny być na lato spuszczone i na sucho pozostawiane, jak podobnie z poprzedzających wypuszcza się woda na zimę, aby grunt ich przemarzł. Co do swej objętości, mogą być ze wszystkich najmniejsze, ale z brzegami wysokimi i najgłębsze. Głównym tych stawów w-runkiem ma być to, aby miały w swym obwodzie lub też w bliskości źródło, któreby im przez całą zimę świeżej wody dostarczało. Wreszcie kto nie ma lub mieć nie może takiego stawu, ten na trzech pierwszych poprzestać musi; kto by ich zaś miał kilka lub kilkanaście, ten je razem we wszystkich jako jedną całość założy.

W porządku prowadzonej gospodarstwie stawowym wybór ryb nie może na los szczęścia być zostawionym. Kto by na los działał, tenby od losu skutku oczekiwać musiał. Nie wszystkie gatunki ryb wspólnie i w jednakowej wodzie chować się

mogą. Ta prawda główną ma być wskazówka do obrania tego lub owego, lub nawet kilka gatunków ryb, w stawie danym chować się mających. Przyrodzenie ryb, co one lubią, a od czego stronią, eżem dobrze się utrzymują, a co im szkodzi, będzie także przewodnikiem do trafnego wyboru ryb i korzystnego pielęgnowania. Bardzo pożytecznie będzie dla obierającego ryby do swego stawu, gdy śledzić będzie dla obierającego udają się w tej wodzie, jaka do jego stawu płynie? jeżeli jest rybna? jaki mają ryby smak, wielkość? a jeżeli w niej ryb nie masz, jakie chowają się w najbliższych, najpodobniejszych, podobnym gruncie i z takich okolic jak jego, płynących wodach? Takie to badania pokazą czasem że korzystniejszą będzie w tym lub owym stawie chować głównie karasie lub inne jak karpie.

Najwłaściwsze ryby do chowu stawowego s: karp, lin i karas. Okonie tylko ze szczupakiem lub w stawach różnorodnych pożytecznie chowane być mogą. Ze zaś karp najkorzystniejszą jest ryba do chowu, do niego więc zastosujemy dalszy ciąg wskazówek gospodarstwa stawowego. Komu zaś potrzebne będą obszerniejsze przepisy w prowadzeniu hodowania ryb, odsyłamy go do dzieł następujących: *Herrmanns praktische Anleitung der Teichfischeret*. Sztuka hodowania ryb i zakładania stawów na słodkiej wodzie przez Strojnowskiego. Rybactwo krajowe p. E. Leśniewskiego i t. p.

Zarybienie st. wu głównego a czasem odrostowego, może się wykonać w części lub całkiem zaraz w jesieni, jeżeli pewne być mogą od całkowitego w zimie zamarznienia. Własciwie zaś ryby można jeszcze mające przenosić się powinny w jesieni do stawu zimowego, a zaraz na początku wiosny do stawu im właściwego przeprowadzić je należy. Spieszyc się potrzeba z tą robotą, aby ją ukończyć przed ciepłem wiosnianem. Czestokroć rozpoczyna się już w marcu po stopnieniu lodów obsadzenie stawów. Maciorki tylko karpi później się przenoszą i czeka się z nimi dopóki się woda nieco nie ogrzeje; zatrzymać je więc trzeba w osobnych zimochowach, lub po wyłowieniu pierwszych ryb, cokolwiek dłużej zostawić. *(Dokończenie nastąpi.)*

WIADOMOŚCI HANDLOWE Z B O Ź E.

Gdańsk 25 maja. Na targu tutejszym ceny jeszcze bardzo są niskie i nie pewne, gdyż dotąd w Anglii nie stanoweżego względem cen zbożowych nie wyrzeczono. Sprzedający pszenicę skłaniają się coraz więcej do dawanych cen przez kupujących, i dla tego kilkanaście partyj po założonych cenach kupionych zostało. Zapasy nasze zmniejszają się, bo dowozy ciągłe są bardzo szczupłe; z Polski otrzymaliśmy bardzo mało, a nie wiele nawet spodziewać się z tamtąd możemy, gdyż z Galicji wywóz wszelkiego rodzaju ziarna jest zabroniony. Z Rosji pszenicę wywozić wolno wprowadzić, ale zapasy jej małe a w Warszawie cena teraz jeszcze wyższa niżeli tutaj, dla tego pewno z tamtąd żadnych nie dostaniemy przywozów. Na sprzedaż wystawionem było na wodzie: 273 1/3 łaszt pszenicy, 50 łasz. żyta, 10 łasz. jęczmienia, 8 łaszt. grochu. Z tego przedano: 199 1/3 łaszt pszenicy 8 łasztów żyta. 11 1/6 grochu po następujących cenach pszenicy 8 łasz. 131 fun. 510 flor. (zł. 37 gr. 21 korec) 50 1/6 łaszt 131 funtów po 485 fl. 12 łasz 132 fun. po 477 1/2 fl. 70 łasz. 131 132 funtowej po 477 fl. 19 łasz. 130—131 f. po 470 flor. 14 1/3 łasz. 129—130 fl. po 450 flor. 26 łasztów 130—133 fun. po niewiadomej cenie grochu 7 1/2 łasz. po 295 flor. 2 łasz. po 275 flor.

Na rynku miejskim płacono za pszenicę 124—135 funtową 60 do 86 sr. gr. jęczmień 102—112 fun. po 42 sr. gr. owies 26 31 sr. gr. za szefel. Okowita 15 tal. za 120 kwart 80 pCt. Fr.

Londyn 21 maja. Dowozy angielskiej pszenicy i innego zboża w ciągu tego tygodnia były bardzo małe, gdyż niepomysłny wiatr przeszkadzał do przybicia okrętom; zagranicznej psze-

nicy przeszło 15,000 kwarterów przywieziono. Dzis rano mało kupców pokazało się na targu, a piękna pogoda coraz z ciągle dotąd niepewnem położeniem rzeczy względem praw Zbożowych sprawiło to, że tak w krajowej jak zagranicznej pszenicy obrot był bardzo mały, oba te gatunki trzymano w cenach niższych jeszcze jak zesłał po niedziatkowe. W starych ziarnach żadna nie zaszła zmiana.

Londyńskie ceny przecięciowe: Pszenica 59 szylingów (złoty pols. 47 gr. 5 korzec) Jęcz. 30 sz. 5 pen. Owies 24 sz. - pens. Zyto 34 sz 4 pensów Groch 34 sz. 5 pens. kwarter. **Ogólne ceny przecięciowe z ostatnich 6 tygodni:** Pszenica 56 sz. 3 pens. (45 zł. gr. 5 korzec). Jęcz. 29 sz. 11 p. Owies 23 sz. 4 pens. Zyto 33 sz. 7 pens. Groch 35 szyl. 2 pens. **Cto na ten tydzień:** Pszenica 16 sz. od kwarteru (12 zł. gr. 24 od korca) Jęczmień 9 szyl. Owies 5 szyl. Zyto 9 sz. 6 pens. Groch 7 sz. 6 pens. od kwart. Dowóz z zagranicy od 16 do 22 maja: Pszenicy 15,532. Jęczmienia 5361. Owsa 11194 kwarterów.

W E Ł N A.

Wrocław 27 maja. Dzis także na właściwych interesach jarmarcznych mało życia było, i takie tylko partje kupców znajdowały, których właściciele poddawali się nakładanym. Za to ze składów znowu kupiono kilka wielkich partyj Szląskiej wełny i kilka resztorocznej także Szląskiej.

Z odbywającego się dziś w Swidnicy jarmarku wełnianego to tylko doniesić możemy, że z przywiezionych tam 200 Centnarów wełny do południa przeszło trzecią część sprzedano, ale ze znizieniem względem cen resztorocznych o 12 do 15 talarów. Kupowali zaś, jakiś Komissant nadruńskiego domu i Szląscy fabrykanci.

Wrocław 28 maja. Dzis doniesiono nam ostatecznie o wypadku Swidnickiego jarmarku na wełnę. Prawie cała przywieziona tam wełna, to jest blisko 2000 centnarów sprzedana została; w końcu jarmarku ceny jeszcze bardziej się zniżyły i dość sprzedawano taniej jak na początku.

Na naszym jarmarku wiele dzis kupiono z pierwszej ręki, jednakże kupcy dotąd bardzo ozięble biorą się do rzeczy, a za powszechną prawie zasadę przyjęte znizienie ceny o 12 do 15 tal. od ceny resztorocznej, jest także podstawą dzisiejszych zakupów.

Najświeższe wiadomości z angielskich okręgów fabrycznych i o handlu wełną.

Londyn 22 maja. Licytacje na wełnę z kolonij i zagraniczne od tygodnia trwają ponownie, i już przeszło 8,500 pak sprzedano. Ciagle na licytacji znajduje się dosyć kupców i żywy jest pokup, jednakże płacone ceny nie były tak wysokie jak na ostatnich sprzedazach. Kilka tylko małych partyj Australickiej jaguiczej wełny otrzymały 2 szyl. 6 1/2 pensa do 2 szyl. 10 1/2 pensa za funt a wełna jaguicza z Van-Diemenslandu po 2 szyl. 4 pense fun. Licytacje skoncza się niezawodnie w d. 27 maja r. b.

Leeds 15 maja. W wełnie zagranicznej tego tygodnia interesu były mało, gdyż wielu kupców odjechało do Londynu, na odbywające się teraz licytacje wełniane, a inni w skutek tegoż, czekają na ustalenie się cen, nim do dalszych zakupów przystapia. W sukiennych składach tutejszych na ostatnim targu większy ruch panował, mianowicie co do cienkich i średnich gutunków, ale za to poslední towar wcale nie był pokupny. Ceny pozostały takie same prawie, a zapasy jeszcze teraz szczuplejsze niżeli dawniej.

Huddersfield 12 maja. Dzis nie wiele nowego doniesić mamy. W ogólności tak w składach sukiennych jak w składach towarów i wełny tego tygodnia szło cokolwiek lepiej, niżeli się spodziewano powszechnie.

Rochdale 13 maja. Na flanelę mieliśmy dzis większy pokup, ale ceny się niepopolepszały. Targ na wełnę prawie się niezmienił, poslední wełny bez pokupu, i spadły bardzo w cenie.

Taxa Chleba i Mięsa na miesiąc Czerwiec 1846 roku.

Bulka mątowa za gr. 3 ważyć ma lutów 6; Strucla mątowa za gr. 6 i. 12, Bulka z mąki posledníjszej za gr. 2 i. 9

Strucla z takiejże mąki za gr. 6 funt— i. 27. Chleb stołowy bez względu na formę z takiejże mąki za gr. 12 f. i. 22; Placek solony za gr. 1 i. 8. Chleb żytni pytlowy oraz chleb z mąki Mlyna Parowego: Bochenek chleba za gr. 5 f. i. 29; bochenek chleba za gr. 10 fun i i. 26 bochenek chleba za gr. 20 f. 3 i. 20 Bochenek chleba razowego za gr. 5 f. i. 6 bochenek chleba za gr. 10 f. 2 i. 12 bochenek chleba za g. 20 f. 4 i. 24 Mięsa wołowego funt gr. 14; krowiego lub z bukatów gr. 13; funt połędwicy gr. 28.—Wieprzowiny ze skórą funt gr 13; Schabu funt gr. 11. Słoniny świeżej funt gr. 22. Słoniny wędzonej czyli suszonej f. zł. 1 Baraniny funt gr. —

Srednia Cena żywności.

Na ostatnich targach warszawskich i pragskich, płacono za korzec 4 ćwierciowy żyta rub. sr. 3 kop. 97; pszenicy rs. 5 kop; — grochu polnego rub. sr. 4 kop. 20; grochu cukrowego rub. sr. — kop —; fasoli rs. 6 kop. 60; gryki r. sr. 3 kop. 45 jęczmienia rub. sr. 3 kop. 3 owsa rs. 2 kop. 32; mki pszennej przedniej rs. 7 kop. 30; ordynaryjnej korzec 6 ćwierciowy rs. 7 k. 86; żytniej pytlowej rs. 5 kop. 74 za korzec 4 ćwier. mąki gryczanej rubli srebr. 5 kop. 0 kaszy gryczanej zwyczajnej rs 6 k. 25; kaszy jaglanej rs. 7 k. 65 kaszy gryczanej drobnej rs. 12 kop. 30 kaszy jęczm. perłowej rs. — kop. —; kaszy jęczmiennej ordynarnej rs. 4 kop. 96; siana centnar 100 f. kop. 52; słomy centnar kop. 33; siana fura jednokonna rs. 2 k. — do rs. 3 kop. 45; parokonna od rs. 4 k. 5 do 5 k. 40; słomy fura zwyczajna rs. 1 k. 50 do rs. 2 k. 55; sazeń drzewa sosnowego rs. 7 k. 44; wół dobry od rs. 37—63, k. 90 wół średni od r. s. 28—36, k. — lichy 20 do 27; cielę od rs. 1 k. 65 do r. 3 k. 60; baran rs. — k. — wieprz dobry od rs. 13—18; średni od 10; do 12; lichy od 6—9; masła funt kop. 16; słoniny funt kop. 11 kartofli korzec rub. srebr. 1 kop. 48; okowity garniec kop 92 szumówki kop. 55

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 2 Czerwca 1846 roku.

	zadaja		daja	
	R.	s. k	R.	s. k
1. WEXLE.				
Berlin 100 talarów	2 M.	93	15	93
Gdańsk 100 talarów	2 M.	93	—	92
Hamburg 300 m. k.	2 M.	141	—	70
Londyn funt sterlin.	3 M.	—	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	6	42	6
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	100	—	—
Petersburg ditto.	1 M.	100	50	10
Paryż 300 franków	2 M.	75	30	75
Wiedeń 150 złr.	2 M.	96	30	96
Wrocław 100 talar.	2 M.	93	—	—
2. MONETY.				
Rossyjskie Imperjały		—	—	—
Holendr. dukaty nowe		—	—	—
ditto stare ważne		—	—	—
Fr. trychsдоры Pruskie		—	—	—
Rossyjskie assygnaty		—	—	—
Austryjackie bilety bankowe za 150 złr.		—	—	—
3. PAPIERY.				
Oblig. Skarbowe za 100 Rs.		—	—	—
„ „ „ 4% za 100 r. s.		—	—	—
Listy zastawne białe daw. bez kup. (*)		—	—	—
„ „ nowe za 100		14	79	—
Obligacje udziałowe na 300 złp.		—	—	—
Obligacje czastkowe na 500 złp.		—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp.		—	—	—
Serje wylosow. lit na złp —		—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 złp.		—	—	—

(*) Wartość kuponu kop. 26 2/3